İSTANBUL HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

TÜRKİYE DENİM GİYİM İHRACAT RAPORU

2020-2024 DÖNEMİ

Hazırlayan:
İHKİB Ar-ge Şubesi
Mart 2025

İçindekiler

1. Giriş 3

2. Rapor Kapsamındaki Ürün Grupları 3

3. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Denim Giyim İhracatının Yeri 3

4. Türkiye Denim Giyim İhracatında Ürün Grupları ve Ürünler 4

5. Türkiye Denim Giyim İhracatında Ülkeler 5

6. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Denim Giyim İhracatı 5

7. Dünyada Denim Giyim 6

8. ABD Pazarında Denim Giyim 8

9. Önemli Denim Pazarlarında Tarifeler 10

1. Giriş

Dünya Gümrük Örgütü (WCO) üyesi olan ülkelerde tarife sistemleri 6'lı bazda ortaklaşmakta fakat sonraki haneler ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Türkiye'nin uzun yıllardır dünyanın önemli denim giyim ve kumaş üreticisi ülkelerinden biri olmasından dolayı denim giyim ürünleri Türk Gümrük Tarife İstatistik Sistemi kapsamında 12'li bazda ayrıştırılmış ve denim istatistiklerinin ayrı tutulabilmesi imkânı yaratılmıştır. Bununla birlikte çoğu ülkedeki tarife sisteminde denim kumaştan üretilen ürünlere yönelik bir ayrıştırma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu rapor ağırlıklı olarak Türkiye'nin denim giyim ihracat rakamlarına odaklanmakta, bunun dışında erişilebilen uluslararası verilerle desteklenerek hazırlanmaktadır.

2. Rapor Kapsamındaki Ürün Grupları

Türkiye Denim Giyim İhracat Raporu aşağıda belirtilen gümrük tarife istatistik pozisyonlarını kapsamaktadır:

Tarife	Ürün Tanımı
6203.42.31.00.00	Denim dokuma erkek pantolonlar
6204.32.90.00.12	Denim dokuma kadın ceketler
6204.42.00.00.12	Denim dokuma kadın elbiseler
6204.52.00.00.12	Denim dokuma kadın etekler
6204.62.31.00.00	Denim dokuma kadın pantolonlar
6205.20.00.00.12	Erkek denim dokuma gömlekler
6206.30.00.00.12	Kadın denim dokuma gömlekler

3. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Denim Giyim İhracatının Yeri

Türkiye 2024 yılında 17,9 milyar $ değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirirken bunun 1,5 milyar $ ile %8,6'lık kısmını denim giyim ürünleri oluşturmaktadır. Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %6,9 oranında küçülürken, denim giyim ihracatında ise %3,5 oranında bir düşüş kaydedilmiştir.

Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Denim Giyim İhracatının Yeri Birim: Milyon $				
	2022	2023	2024	2023/2024 % Değişim
Denim Giyim	1.740	1.596	1.540	-3,5%
Hazır Giyim ve Konfeksiyon	21.193	19.263	17.926	-6,9%
Denim Giyim İhracatının Toplam Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	**8,2%**	**8,3%**	**8,6%**	

4. Türkiye Denim Giyim İhracatında Ürün Grupları ve Ürünler

Türkiye'nin denim giyim ihracatındaki ürünleri detaylı incelediğimizde en çok ihraç edilen ürünün 6204.62.31.00.00 GTİP'li kadınlar ve kız çocuklar için denim pantolon ve şortlar olduğu görülmektedir. Söz konusu üründe 2024 yılında %2,5 artışla 900,5 milyon $ ihracat gerçekleştirilirken, bu ürün grubu aynı zamanda toplam denim giyim ihracatının %58,5 pay ile en büyük kısmını oluşturmaktadır. Bu ürünü bir önceki yıla kıyasla %11,5 düşüşle 494,3 milyon $ değerinde ihracatla 6203.42.31.00.00 GTİP'li erkekler ve erkek çocuklar için denim pantolon ve şortlar takip etmekte olup, bu ürün grubu toplam denim giyim ihracatının %32,1'ini oluşturmaktadır. Böylece toplam denim pantolon ihracatı, toplam denim giyim ihracatının %90,6'sını teşkil etmekte, denim ceket, denim etek, denim bluz ve gömlek ihracatlarının toplamı ancak kalan %9,4'ünü oluşturmaktadır.

Türkiye Denim Giyim İhracatı - Ürünler Birim: Milyon $									
GTIP	**Ürün Tanımı**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2023-2024 % Değişim**	**2020-2024 % Değişim**	**2024 %Pay**
620462310000	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DİĞER PANTOLON VE KISA PANTALONLAR; DENİMDEN (ÖRÜLMEMİŞ VEYA KROŞE OLMAYAN)	814,7	1.058,0	1.002,0	878,2	900,5	2,5%	10,5%	58,5%
620342310000	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DENİMDEN PANTOLONLAR VE KISA PANTOLONLAR	485,6	634,9	625,4	558,2	494,3	-11,5%	1,8%	32,1%
620432900012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN CEKET/BLAZER; DENİMDEN	37,6	42,5	49,4	44,8	47,7	6,3%	26,8%	3,1%
620452000012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN ETEK; DENİMDEN (ÖRÜLMEMİŞ VEYA KROŞE OLMAYAN)	22,3	22,2	22,5	68,9	50,3	-27,1%	125,1%	3,3%
620442000012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN ELBİSE; DENİMDEN	22,7	22,0	23,1	29,3	30,0	2,4%	32,0%	1,9%
620520000012	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN PAMUKTAN GÖMLEK; DENİM	8,4	7,8	13,6	10,5	10,5	0,1%	25,5%	0,7%
620630000012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ; DENİMDEN (ÖRÜLMEMİŞ VEYA KROŞE OLMAYAN)	4,0	3,5	4,3	6,4	6,7	5,1%	70,0%	0,4%
GENEL TOPLAM		**1.395,3**	**1.791,0**	**1.740,4**	**1.596,4**	**1.540,0**	**-3,5%**	**10,4%**	**100,0%**

Kaynak: E-Birlik Rakamları

5. Türkiye Denim Giyim İhracatında Ülkeler

2024 yılında Türkiye'nin en çok denim giyim ihraç ettiği ülkeler arasında ilk sıraya Hollanda yükselmiştir. Hollanda'ya 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %39,6 artışla 306 milyon $ değerinde ihracat gerçekleştirilirken, ikinci sıradaki Almanya'ya %-8,9 düşüşle 229 milyon $ değerinde, ilk sıradan üçüncü sıraya gerileyen İspanya'ya ise %34,4 düşüşle 224 milyon $ değerinde denim giyim ürünü ihraç edilmiştir. En çok ihracat yapılan ilk 10 ülkeden üçüne yapılan ihracat düşerken, yedisine yapılan ihracat ise bu dönemde artış göstermiştir. En önemli ihracat düşüşü İspanya'da görülürken, en yüksek artış yakalanan ülke ise aynı zamanda ilk sırada yer alan Hollanda olmuştur.

Türkiye'nin Denim Giyim İhracatı - Ülkeler
Birim: Milyon $

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024	2023-2024 %Değişim	2020-2024 %Değişim	2024 %Pay
HOLLANDA	216	252	249	219	306	39,6%	41,3%	19,8%
ALMANYA	248	304	339	251	229	-8,9%	-7,7%	14,9%
İSPANYA	235	387	324	341	224	-34,4%	-4,7%	14,5%
İNGİLTERE	162	180	128	101	112	11,6%	-30,6%	7,3%
ABD	50	96	106	90	98	8,7%	97,0%	6,4%
DANİMARKA	96	108	120	81	91	13,5%	-4,9%	5,9%
FRANSA	61	81	80	59	65	11,3%	7,3%	4,3%
POLONYA	16	18	23	49	57	16,2%	260,9%	3,7%
İTALYA	42	43	51	59	53	-10,2%	27,6%	3,5%
İSVEÇ	37	39	37	28	33	19,6%	-10,7%	2,1%
İlk 10 Ülke Toplamı	1.162	1.508	1.458	1.277	1.269	-0,7%	9,2%	82,4%
TOPLAM DENİM GİYİM İHR.	**1.395**	**1.791**	**1.740**	**1.596**	**1.540**	**-3,5%**	**10,4%**	**100,0%**
İlk 10 Ülke Pay%	83,3%	84,2%	83,8%	80,0%	82,4%			

Kaynak: E-Birlik Rakamları

**Yıllık Tablo

6. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Denim Giyim İhracatı

Türkiye'nin denim giyim ihracatında en büyük ve önemli pazar Avrupa Birliği'dir. 2024 yılında Türkiye'nin toplam denim giyim ihracatının %71,9'u AB ülkelerine yapılmıştır. AB'ye ihracat 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %2,4 oranında gerilemiş ve 1,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin denim ihracatında öne çıkan AB ülkeleri sırasıyla Hollanda, Almanya, İspanya, Danimarka ve Fransa'dır. En çok denim ihracatı gerçekleştirilen ilk 15 AB ülkesini incelediğimizde 2024 yılında dokuz ülkeye ihracatın arttığı, altı ülkeye ihracatın ise düşüş kaydettiği görülmektedir. Bu dönemde ihracatımızın en çok artış gösterdiği ülke %384,9 artış kaydedilen Finlandiya olurken, en çok düşüşün kaydedildiği ülke ise %42,7 ile Bulgaristan olmuştur.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Denim Giyim İhracatı - Ülkeler Birim: Milyon $								
Ülkeler	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2023-2024 %Değişim**	**2020-2024 %Değişim**	**2024 AB Denim İhr. %Pay**
HOLLANDA	216	252	249	219	306	39,6%	41,3%	27,6%
ALMANYA	248	304	339	251	229	-8,9%	-7,7%	20,6%
İSPANYA	235	387	324	341	224	-34,4%	-4,7%	20,2%
DANİMARKA	96	108	120	81	91	13,5%	-4,9%	8,3%
FRANSA	61	81	80	59	65	11,3%	7,3%	5,9%
POLONYA	16	18	23	49	57	16,2%	260,9%	5,1%
İTALYA	42	43	51	59	53	-10,2%	27,6%	4,8%
İSVEÇ	37	39	37	28	33	19,6%	-10,7%	3,0%
BELÇİKA	11	11	15	10	10	6,5%	-6,6%	0,9%
ROMANYA	8	9	10	12	8	-28,6%	-0,9%	0,7%
YUNANİSTAN	4	5	5	4	7	52,4%	85,5%	0,6%
ÇEKYA	12	10	5	4	5	21,6%	-62,4%	0,4%
BULGARİSTAN	7	8	5	8	4	-42,7%	-32,4%	0,4%
İRLANDA	3	4	4	4	3	-24,1%	-19,5%	0,2%
FİNLANDİYA	0,3	0,3	0,2	0,5	2,5	384,9%	660,6%	0,2%
İlk 15 Ülke Toplamı	996	1.280	1.269	1.127	1.097	-2,6%	10,2%	99,1%
AB'YE TOPLAM DENİM İHR.	1.006	1.288	1.276	1.135	1.108	-2,4%	10,1%	100,0%
TOPLAM DENİM GİYİM İHR.	**1.395**	**1.791**	**1.740**	**1.596**	**1.540**	**-3,5%**	**10,4%**	
Toplam Denim İhracatında AB'ye İhracatın Payı	72,1%	71,9%	73,3%	71,1%	71,9%			
Kaynak: E-Birlik Rakamları								

7. Dünyada Denim Giyim

Zion Market Research[1] araştırmasına göre küresel denim jeans pazarı 2023 yılı sonu itibariyle 69,5 milyar $ pazar büyüklüğüne sahipken, 2024-2032 yılları arasında pazarın yılda ortalama %8,9 oranında büyüyerek 2032 sonu itibariyle 148,7 milyar $ büyüklüğüne ulaşması tahmin edilmektedir:

[1] https://www.zionmarketresearch.com/report/denim-jeans-market

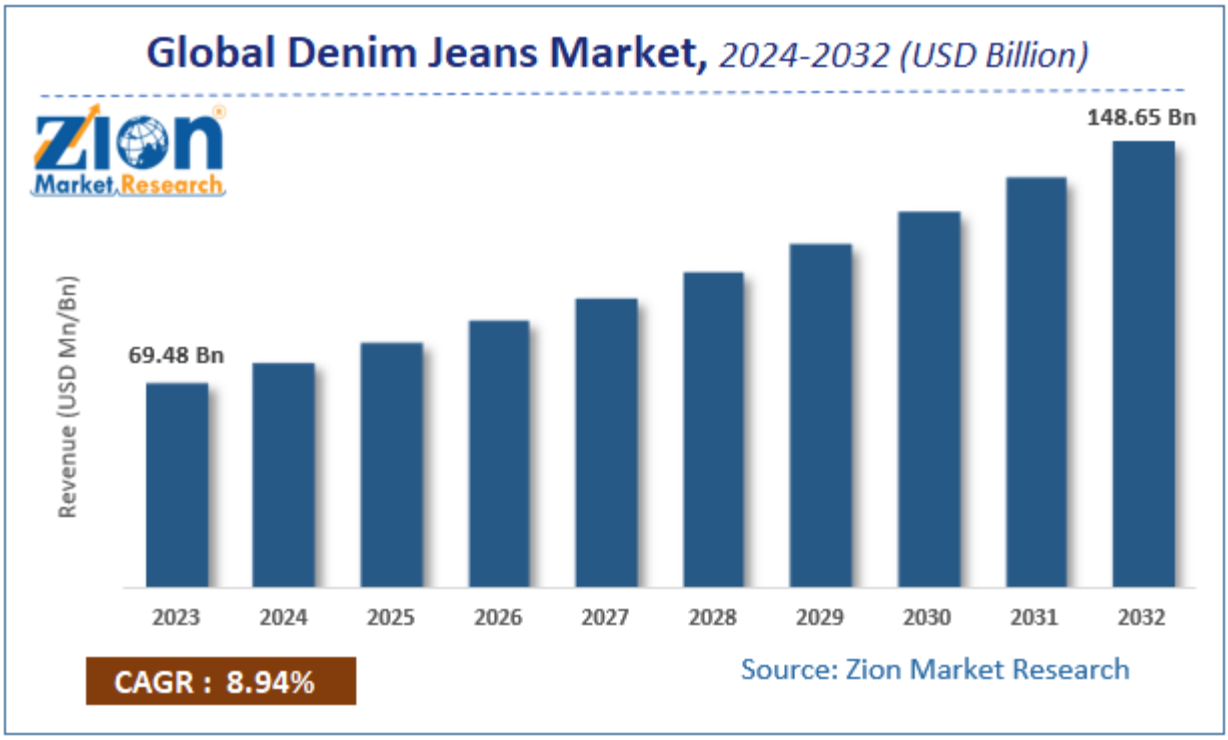

Çeşitli raporlara göre dünya denim giyim pazarında Avrupa Birliği %40 ile en büyük pazar payına sahipken, ülke bazında dünyanın en büyük denim pazarı ise ABD olarak tespit edilmektedir. Denim jeans'te 2022 yılı küresel pazar büyüklüğü ise 3.145 milyon adet[2] olarak tahmin edilirken bu rakamın 2026 sonunda 3.460 milyon adete kadar çıkacağı öngörülüyor. Ürün bazında ise erkek denim jeans ürünleri pazardaki en büyük paya sahip durumda:

[2] https://www.statista.com/statistics/1368005/global-units-of-denim-jeans-market/

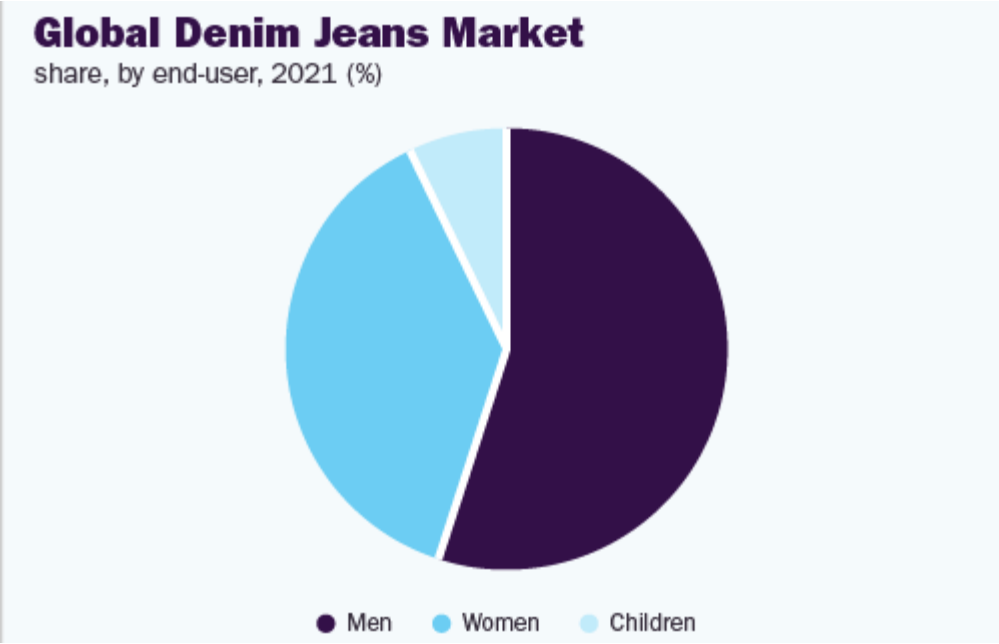

Dünyada denim giyim üretiminin %50'den fazlası Asya kıtasında gerçekleştirilmekte olup, Çin, Hindistan, Türkiye, Pakistan ve Bangladeş en büyük üretici ülkeler konumundadır. Bu ülkeler arasında Çin geleneksel olarak temel denim üretimini büyük hacimlerle yapmasıyla tanınırken, Türkiye premium ürünleriyle, Hindistan mid segment ve premium segment arasındaki ürün gamıyla, Bangladeş ve Pakistan ise uygun fiyatlı ürünleriyle küresel pazarda konumlanmaktadır[3].

8. ABD Pazarında Denim Giyim

Dünyanın en büyük denim pazarı konumundaki ABD'deki denim jeans pazarı büyüklüğünün 2022 yılında 560 milyon adet seviyesinde olduğu tahmin edilmekte iken bu rakamın 2026 yıl sonu itibariyle 611 milyon adete yükselmesi öngörülüyor.[4] Denim tüketiminin yoğun olması nedeniyle tıpkı Türkiye'de olduğu gibi ABD'de de denim giyim ürünleri ABD tarife istatistik sistemi kapsamında ayrıca tanımlanmakta olup, ABD'deki denim GTİP'leri aşağıda paylaşılmaktadır:

Tarife	Ürün Tanımı
6201.30.5031	Erkek Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar (Performans Dış Giyim)
6201.30.5041	Erkek Çocuk Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar (Performans Dış Giyim)
6201.30.8031	Erkek Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar vb. - (Performans Dış Giyim Harici)
6201.30.8041	Erkek Çocuk Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar vb. - (Performans Dış Giyim Harici)
6203.32.2030	Erkekler ve erkek çocuklar için denim ceketler
6203.42.0711	Erkek denim pantolonlar (performans giyim)
6203.42.0731	Erkek çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim)
6203.42.0736	Erkek çocuk denim pantolonlar (performans giyim)

[3] [3] https://apparelresources.com/business-news/sourcing/global-denim-fabric-manufacturing-concentrated-in-asia-2/
[4] https://us.fashionnetwork.com/news/Us-to-retain-top-position-in-denim-jeans-market-but-growth-to-slow,1429935.html

6203.42.4511	Erkek denim pantolonlar (performans giyim harici)
6203.42.4531	Erkek çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim harici)
6203.42.4536	Erkek çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)
6204.52.2030	Kadın denim etekler
6204.52.2040	Kız çocuk denim etekler
6204.62.1511	Kadın denim pantolonlar (performans giyim)
6204.62.1536	Kız çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim)
6204.62.1541	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim)
6204.62.8011	Kadın denim pantolonlar (performans giyim harici)
6204.62.8036	Kız çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim harici)
6204.62.8041	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)

ABD'nin 10'lu tarife istatistik pozisyonu bazındaki verilerine göre 2024 yılında toplamda 3,5 milyar $ değerinde denim giyim ithal edilirken, en çok denim giyim ithalatı yapılan ülke Bangladeş'tir. 2024 yılında Bangladeş'ten 746 milyon $ değerinden denim giyim ürünü ithal edilirken, Bangladeş'in toplam denim giyim ithalatındaki payı %21,4'tür. Türkiye ise ABD'nin en çok denim giyim ithalatı yaptığı ülkeler arasında sekizinci sırada yer almaktadır. Dataweb verilerine göre 2024 yılında Türkiye'den bir önceki yıla kıyasla %1,4 artışla 77 milyon $ değerinde ithalat yapılırken, Türkiye'nin ABD Denim Giyim ithalatındaki payı %2,2 olarak hesaplanmaktadır:

ABD Denim Giyim İthalat Rakamları
Birim: Milyon $

Ülkeler	2022	2023	2024	2023-2024 %Değişim	2024 % Pay
Bangladeş	964	706	746	5,7%	21,4%
Meksika	752	649	657	1,3%	18,9%
Pakistan	500	387	428	10,6%	12,3%
Vietnam	438	353	413	17,0%	11,9%
Çin	368	322	365	13,3%	10,5%
Kamboçya	218	170	222	30,5%	6,4%
Mısır	221	167	179	6,9%	5,1%
Türkiye	**78**	**76**	**77**	**1,4%**	**2,2%**
Sri Lanka	87	58	66	13,8%	1,9%
Madagaskar	38	41	54	31,2%	1,5%
ABD Toplam Denim Giyim İthalatı	**4.219**	**3.316**	**3.486**	**5,1%**	

Kaynak: Dataweb

ABD denim giyim ithalatına alt ürün grupları bazında baktığımızda ise en çok ithal edilen ürünlerin denim pantolonlar olduğu görülmektedir. %43,4 payla 6203.42.45.11 tarifeli erkek denim pantolonlar ilk sırada yer alırken, 6204.62.80.11 tarifeli kadın denim pantolonlar %42,7 payla ikinci sırada, erkek ve kız çocuk denim pantolonlar ise sırasıyla %,5,1 ve %4,2 payla bu iki alt ürün grubunu takip etmektedir:

ABD Denim Giyim İthalatında Ürünler Birim: Milyon $						
GTİP	**Ürün Tanımı**	**2022**	**2023**	**2024**	**2023-2024 %Değişim**	**2024 % Pay**
6203424511	Erkek denim pantolonlar (performans giyim harici)	1.900	1.515	1.514	0,0%	43,4%
6204628011	Kadın denim pantolonlar (performans giyim harici)	1.733	1.360	1.487	9,4%	42,7%
6203424536	Erkek çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)	240	185	178	-4,2%	5,1%
6204628041	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)	192	131	146	11,4%	4,2%
6204522030	Kadın denim etekler	22	36	63	75,7%	1,8%
6201308031	Erkek Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar vb. - (Performans Dış Giyim Harici)	58	38	35	-6,9%	1,0%
6204621511	Kadın denim pantolonlar (performans giyim)	41	19	20	4,8%	0,6%
6204621541	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim)	7	10	16	56,1%	0,5%
6204522040	Kız çocuk denim etekler	8	5	9	81,8%	0,3%
6203420711	Erkek denim pantolonlar (performans giyim)	3	4	7	64,2%	0,2%
Toplam Denim Giyim İthalatı		**4.219**	**3.316**	**3.486**	**5,1%**	**100,0%**
Kaynak: Dataweb						

9. Önemli Denim Pazarlarında Tarifeler

Hedef Pazarlarda Gümrük Tarifeleri (Türk Ürünleri İçin)			
	620342	**620462**	**620520**
ABD	16,6%	16,6%	19,7%
Almanya*	0,0%	0,0%	0,0%
Japonya	10,0%	10,0%	7,4%
İngiltere**	0,0%	0,0%	0,0%
**: ATR Belgesi ile yapılacak ihracatlarda*			
***: Menşe Beyan Belgesi ile STA kapsamında yapılacak ihracatlarda*			

İTKİB Genel Sekreterliği

İHKİB Ar-Ge Şubesi